

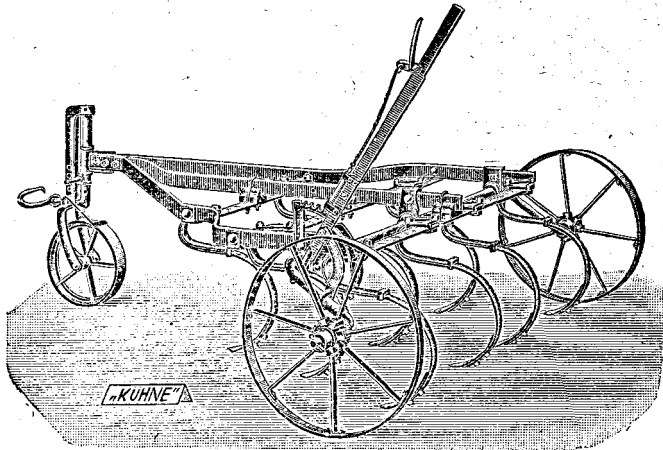
ERDÉLYI GAZDA

XLIII. ÉVFOLYAM

KOLOZSVÁR, 1911. Május 21.

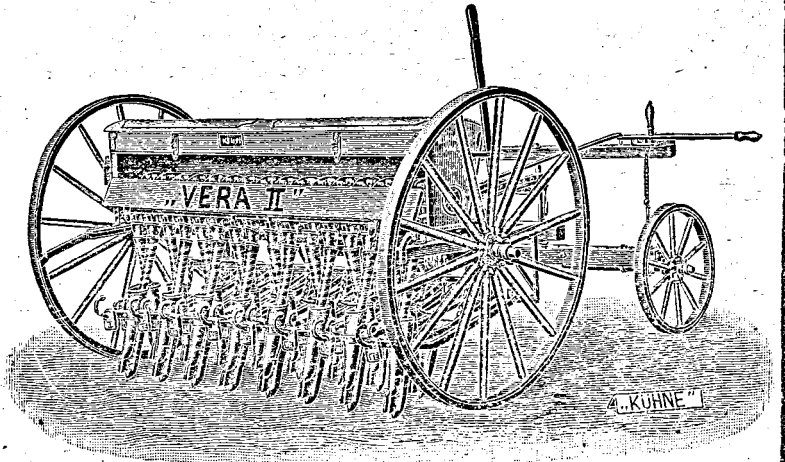
21. SZÁM.

Egy- és többvasu acélekéket, rét- és szántóföld boronákat, rugós-fogas porhajtító eszközöket, tárcsásboronákat, talajtömörítőket, Mosoni Drill és Vera II. vetőgépeket.

LASS-féle
RÉPA-
KAPÁLÓKAT,
OSBORNE
ARATÓ-
GÉPEKET
szállít:

2012

„Kühne” mezőgazdasági
gépgyár r.-t.
MOSONBAN.

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körut 57/a.

A t. szőlősgazdák figyelmébe ajánljuk az általunk évek óta gyártott és legjobbnak elismert

DEMJÉN-féle
„VULKÁN”
hálókárpófúvó-
készülék.

Erős és tartós kivitel
Könnyen kezelhető,
legmegbízhatóbb
szerkezet. A porózás
tetszés szerint
szabályozható.

Megrendelhető:

Demjén
Ignác

műszaki fém- és pléhcikkek gyárában
Budapest, VIII., Magdolna-u. 14.

2584

Orpington
fajtojások.

A kolozsvári
állatkiállításon első
díjjal díjazott

Orpington-
törzs fajtojások
eladóak.

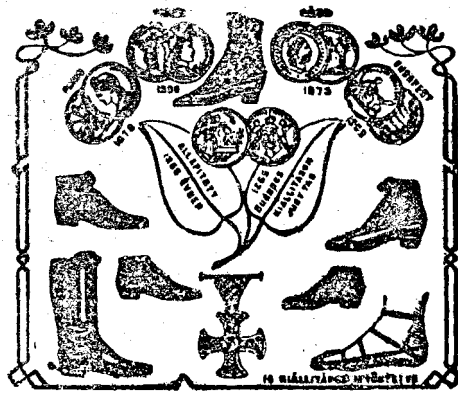
1 drb. 60 fillér.
Erzsébet-út
13. szám.

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁRT, Szentegyház-utca 3.

Ajánlja általánosan elismert saját műhelyében készült

FÉRFI ÉS NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.

Vidéki megrende-
lések mérték után
de legbiztosab-
ban egy hasznáit,
a lábra találó cipő
beküldésével a
legjobb anyagból
és divat szerint le-
hetőleg gyorsan
teljesíttetnek.

2019

Gazdátársaink sz. figyelmébe ajánljuk, hogy

rézgálicot,

rézkenport,

permetezőket.

kénporfúvókat,

cséplési szenet,

zsákokat,

ponyvákat,

olajokat

233611

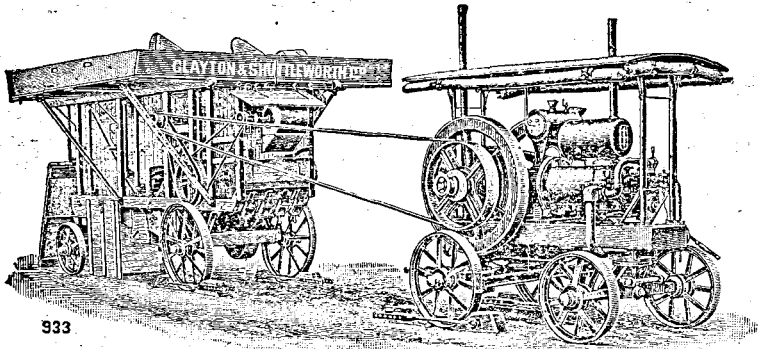
továbbá

m ü t r á g y á t

:: állandóan raktáron tartunk s legjutányosabban szállítunk. ::

Tessék ajánlatot kérni

Székely Gazdák Szövetkezete Marosvásárhely.

Kolozsvárt nagy raktár.

Mérnök látogatás
díjtalan!

Clayton & Shuttleworth Ltd.

mezőgazdasági gépgyár képviselése.

Nyersolajmotorok,

Szivógázmotorok,

Benzinmotorok

és

Kenőolajok.

Erdeleyi Gazdasági és Kereskedelmi Vállalat
Ferenc József-ut 31 Szám
 Dr. Osztián Olivér és Társai
 Sürgőny cím: Coloniále Kolozsvár.

Telefon interurban: 934. SZ.

Műszaki

cikkek.

2485

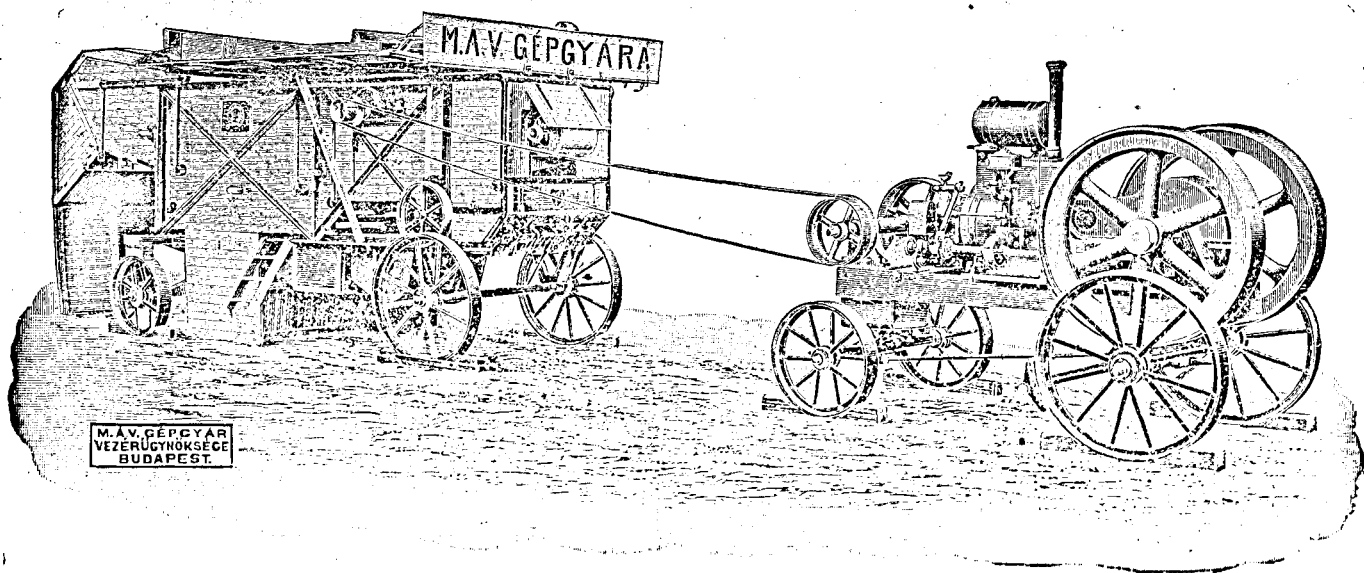
Kérjen ajánlatot!

Legújabb szerkezetű

BENZIN CSÉPLŐ-KÉSZLETEK

túlszárnyalnak minden más gyártmányt.

2021

M.A.V. GÉPGYÁR
VEZÉRÜGYNÖKSÉGE
BUDAPEST.

Nagy munkaképesség!

Gazdaságos üzem.

Kivánatra szivesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége, BUDAPEST.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELOFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
1/2 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLÉR.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASZTI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVAR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
:: A LAP TELEFON SZÁMA: 158. ::

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Gazdakongresszus, miniszteri programm.	259
A gazdasági vármegye. <i>Borona.</i>	280
A lucerna termesztése. <i>Gáspár József.</i>	261
Kisebb szakközlemények.	262
Kormányintézkedések.	262
Vegyes közlemények.	262
Hirdetések.	

Gazdakongresszus, miniszteri programm.

A IX. Országos Gazdakongresszus. II.

Az állatértékesítés szervezéséről Pirkner János határozati javaslatát, az Ereky potlásával fogadták el. Főbb alapelvei:

„A gazdakongresszus megkeresi a földmivelésügyi kormányt, hogy:

1. az 1908. évi XLIII. t.-cikkben megállapított országos tenyész- és haszonállatvásárlótelepet sürgősen és lehetőleg akként teremtsen meg, hogy az legkésőbb jövő 1912-ik évben üzembehelyezhető legyen;

2. hogy a telepet a hivatkozott törvényben felsorolt állatnemeken kívül a tenyész- és katonalovak, valamint a tenyészbaromfi forgalmára is kiterjessze;

3. a telepnek igénybevételét a legcsekélyebb költségekkel terhelje, nevezetesen kiszakozolja a kereskedelemügyi kormánytól, hogy a tenyésztő gazda, a telepre vasuton szállított és eladatlanul megmaradt tenyészállata után a szállítási igazolvánnyal egyébként is igénybevehető kedvezményes fuvardíj engedélyezésén kívül a díjmentes visszaszállítás előnyében is részesíttessék.“

Az élelmiszer értékesítéséről Serbán János előadó, terjesztett elő határozati javaslatot, melyből kiemeljük a következőket:

Szükségesnek tartja a kongresszus:

„1. a székesfővárosba és a nagyobb vidéki városokba irányító vasuti gyűjtőforgalom széles alapokon való létesítését, valamint a colis agricole intézmény életbeléptetését;

2. nagyobbabású olyan vállalat alapítását, melyek előlegezési üzlettel és hűtőházi berendezésekkel kapcsolatban az élelmicikkek

értékesítését tűzik ki feladatul oly módon, hogy a nagybani áron beszerzett élelmicikket lehetőleg közvetlenül juttatják a fogyasztóhoz;

3. a székesfőváros fogyasztásával arányban álló élelmiszerraktárak, husárverező csarnok, tojástőzsde és a tojásraktárak, valamint külön nagy baromfi piac létesítését.“

Az állati termékek értékesítéséről, György Endre nyújtotta be a következő határozati javaslatot:

„Ugy a melléktermékek értékesítésére, mint a felesleges közvetítés terhének csökkentése céljából sürgősen kívánatos egyaránt a fogyasztók és a termelők érdekében husnagyvágók létesítése szervezetenként összefüggőleg, oly módon azonban, hogy a már létező ily vállalatok érdekei kellőleg megóvassanak és már kezdetben megfelelő övrendszabályok állapíttassanak meg az állam, a termelők és fogyasztók bevonásával arra nézve, miképp a létesítendő szervezet monopoliummá ne fejlődhessek.“

A borértékesítés fontos kérdésében a Dukker Jenő által előterjesztett határozati javaslatból a következőket adjuk:

„Örömmel üdvözlö a földmivelésügyi miniszter ur által az ország különböző borvidékein felállítandó borközpontok eszméjét és ezeket — ha kellő számban és nagy befogadó képességgel létesülnek — nagyobb termés esetén is alkalmasnak tartja a szüreti áresések mérséklésére.“

Kívánatosnak tarja, hogy fontosabb bortermelő községekben, esetleg több község bevonásával, de csakis ott, ahol egyébként az előfeltételek megvannak, a termelők pince-szövetkezeteket létesítsenek, melyek az állam részéről fontosságukhoz mért segélyben részesüljenek.

Felkérendő a pénzügyi kormány, hogy hagyja jóvá a vármegyék azon hozott vagy hozandó szabályrendeleteit, mely szerint vásár- és ünnepnap a pálinkamérés eltiltandó; töröltessék el a boritaladó, az így elmaradó (20%) jövedelmet pótolja a kincstár a szeszadó megfelelő felemelésével.“

A credit agricole szervezésére vonatkozó kívánásokat Baross János dr. fejtegette. A hozzászólások alapján eszközölt módosítások

után, a kongresszus a határozati javaslatot a következő főbb pontokkal fogadta el:

„A gazdák üzemi hitelügye (credit agricole) haladéktalanul rendezendő és szervezendő, főleg a középirtokosok, tehetősebb kisirtokosok és úgy a már létező, mint főleg a holtkézi és kötött birtokon alapítandó bérlo-osztály számára.“

Mivel az olcsó és csak hosszabb idő alatt törlesztendő hitel céljaira pénzt főleg kötvénykibocsátás útján lehet beszerezni, szükséges, hogy a törvényhozás a kibocsátandó kötvényeket megfelelő kedvezményekben részesítse.

Ezen hitel igénybe vehető legyen ne csak a jövőben beszerezendő, hanem a már meglévő fundus instruktus és ingóságok lekötése által is, hogy ily módon a jelenleg 2—3 helyi betáblázással fedezett drága váltóadósságok is, olcsó törlesztéses kölcsönre konvertálthassanak át. Ezen uton az új földterhementítés nagy problémája is részben megoldatnék.

A mezőgazdasági cikkek hamisítása és az élelmiszertörvény tárgyában Kosutány Tamás dr. nyújtott be terjedelmesebb határozati javaslatot, mely szerint:

„Az 1895. évi XLVI. t.-c. hatálya kiterjesztendő az összes élelmiszerekre és élvezeti cikkekre is, ennél fogva pótlólag felveendő a törvénybe legalább a pálinkafélék, a rum, konyak, ecet és a különböző fűszerek.“

A termelőkkel és a kereskedőkkel szemben, amennyiben a hamisításban való ártatlanságuk bebizonyosodnék, a törvény egyaránt lehető kiméletesen hajtassék végre, ellenben a notórius hamisítók a törvény teljes szigorával büntetendők. A hatóság mindenestre oda-törekedjék, hogy az kapja a büntetést, aki a hamisítást elkövette.

Mivel Magyarország nagy mértékben szállít külföldre élelmi és élvezeti cikkeket, gondoskodjék a kormány a kivitt áruk ellenőrzéséről.

Mivel pedig a belföldi élelmicik termelés gyakran megkárosul hamisított külföldi áruk behozatala miatt, ezeknek ellenőrzéséről is kellő módon gondoskodjanak.“

Az állattenyésztési és egészségügyi szakosztályban Jeszenszky Pál terjesztett be javaslatot, a községi apaállatok beszerzése, gondo-

CSEPLÉSI SZÉNSZÜKSÉGLETTÜNKET

**ugy az összes hazai,
mint porosz szenek-
ben legelőnyösebben**

A MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

2003

BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 31. SZÁM

utján szerezhethük be.

Saját érdekünkben kérjük már most árajánlatot!

zása, az állatbiztosítások, kiállítás és az állatok vasuton való szállítása tárgyában. *Hreblay* Emil állattenyésztési egyesületek létesítése tárgyában terjesztett be javaslatot, mely szerint az egyes állatfajok és fajták tenyésztésének egyöntetűvé tétele érdekében, a gazdatársadalomnak vidékenként egyesülnie kellene. *Hulyra* Ferenc az állati járványos betegségek elleni védekezés tárgyában; *Pirkner* János az új állattenyésztési törvény tárgyában; gr *Somssich* László a hidégyvéri ló tenyésztése érdekében és *Leidenfrost* Aurél dr, a baromfitenyésztés fejlesztése tárgyában nyújtottak be határozati javaslatokat, melyek valamennyiét el is fogadta a kongresszus némi változtatások esz- közlésével.

A földmívelési és növénytermesztési szakosztályban az alföldi szikes talajok javítása tárgyában *Sigmond* Elek dr., a mesterséges takarmányok termesztésének fejlesztése tárgyában pedig *Gyárfás* József terjesztette be határozati javaslatokat, melyeket a kongresszus elfogadott. Ugyancsak elfogadta *Thaisz* Lajosnak közlegelőink javítása, *Grábner* Emilnek, *Széki* Elemérnek és dr. *Éber* Ernőnek a vetőmagtermesztés, növénynevelés és a sörárpatermelés fejlesztésére vonatkozó határozati javaslatokat. A kártékony állatok elleni védekezés országos szervezéséről *Jablonovszki* József nyújtott be terjedelmesebb javaslatot, mely szerint a kártékony állatok országos pusztítása érdekében, az összes gazdatársadalmi, közigazgatási és szakoktatási szervezeteket és intézményeket helyesen szervezett közös védekezésre kívánja kötelezőleg felszólíttatni. Ugyane tárgyban *Elek* Ernő terjesztett még be javaslatot.

A mezőgazdasági ipar és üzemi szakosztályban *Szilágyi* Gyula dr. terjesztett be két javaslatot, egyiket a sörgyártás tárgyában, melyben javasolja többek között, hogy tekintettel a sör tápláló voltára, a 2:5 térf. százaléknál alacsonyabb alkohol tartalmu sör, mentessék fel az adó alól. Másik javaslata a burgonya szárításról szól és a burgonya szárítás gazdasági és higiéniai jelentőségére való tekintettel az általánosan használt burgonya pép helyett, a burgonya liszt használatának a kötelezővé tételét javasolja. *Hérics-Toth* Jenő mezőgazdasági ipari kísérleti állomások létesítését tartja szükségesnek beterjesztett határozati javaslatában, melyek a Budapesten felállítandó gazdasági főiskola mellé, a földmívelésügyi miniszter fenhatósága alá volnának helyezendők. A mezőgazdaság érdekében kívánatos tarifális intézkedések tárgyában *Mautschenbacher* Emil dr. terjesztett be javaslatot és a birtokok berendezésére és üzemük jövedelmézőbbé tétele, továbbá a számtartásnak a gazdaságokban általánosan való meghonosítása tárgyában *Ormándy* János terjesztett be két határozati javaslatot.

Az értékes javaslatok valamennyiét beható vita után, egyeseknél módosítások esz- közlésével elfogadta a kongresszus és azokat megvalósítás végett, az illetékes miniszteriumoknak az O. M. G. E. fel fogja terjesztetni.

A miniszterek és kiküldött képviselőiknek az ügyek iránt tapasztalt jóindulata alapján reméljük, hogy ha az összes kívánságaink nem is, de egy részük legalább megvalósul. Az egyes szakosztályok tárgyalásaira különben alkalmilag még visszatérünk.

(Folyt. köv.)

A gazdasági vármegye.

»Jó közigazgatást ezentúl már csak célszerű közigazgatási politikával lehet végezni.«

Kolozsvármegye magas koru, de minden dolgát férfias agilitással s bölcsességgel végző főispánja mondotta ezen szavakat, amikor a múlt nyáron a kolozsvármegyei gazdák gyűlésén helyettesítvén az elnököt, a gyülekezet előtt kitejtette a főispán közigazgatási nézeteit.

Hamarosan visszacsendültek ezen szavak az ország házában, az ideai földmívelési budget tárgyalása alkalmával elhangzott miniszteri beszédből, amidőn röviden utalt arra, hogy a falusi közigazdaságot, az elmaradott vidékek gazdasági népét, csak a célszerű közigazgatási szempontokból lehet fejleszteni. Még szélesebb alapokon évekre szóló gyakorlatiassággal fej- tette ki ezt az eszmemenetet gróf *Serényi* Béla földmívelési miniszter, a május eleji gazdakongresszus alkalmával rendezett ünnepi ebéden is, midőn gróf *Desseffy* Aurél megelőző fel- szólalásában kérdést tett a mezőgazdasági ka- marák általi érdekképviselet elodázásáról, így válaszolt:

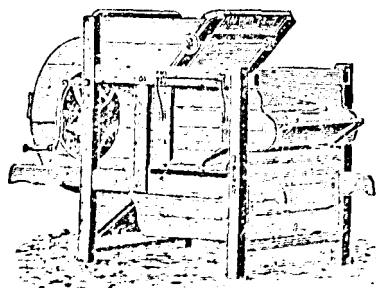
»Ez alkalommal csak egyre vagyok bátor reflektálni, a mezőgazdasági kamarák és az érdekképviseletre. Én a tegnapi beszédemben korántsem nyilatkoztam oda, hogy ezen kérdés megvalósítását lehetetlennek, vagy arra a magyar gazdaközönseget éretlennek tartom. Én a magam részéről azt mondtam, mint minden gazdasági kérdésre, hogy kívánatos és bölcs dolog, hogy a gazdatársadalom minden irányban felvetett kérdésekkel gyakran és behatóan foglalkozzék. Mert bárki legyen a kormányon és bárki legyen Magyarország föld- mívelésügyi minisztere, csak akkor tud helye- sen intézkedni és helyes irányt adni, ha min- den kérdésben a gazdaközönseég és a gazda- kongresszusok teljes véleménye kialakul. És én azt mondtam, hogy a mai körülmények között, mikor oly fontos kérdések várnak megoldásra, én nem tartom aktuálisnak az érdekképviselet kérdésének megvalósítását, mert hiszen Magyarországon hála Istennek még a vármegyei közönseég is legnagyobb részben mező- gazdasági érdekképviseletből áll. Azt mondtam, — volt alkalmam a vármegyék termeiben több gyűlést végighallgatni — hogy soha aktuális

gazdasági kérdésekről e helyen egy szót se hallottam és a legkisebb politikai dolog elin- tézése után a közönseég a termet tüntetően el- hagyta és az egész vármegyei tisztikar egymás- után darálta le a legfontosabb kérdéseket. Én odanyilatkoztam, hogy *meg kell tölteni a vár- megyei közönseégét és termeit gazdasági kérdé- sekkel, szaturálni kell a vármegyei tisztikart, különösen pedig a járási tisztikart ilyen kérdé- sek iránti érzékkel* és akkor az a képviselő, amelyet később meglehet majd valósítani, más aktuális képviselőhöz transzformálódik mai formájában is. Azt mondtam, hogy fel kell használni a meglevő szerveket, egyesületeket és átalakítani hivatalos mezőgazdasági bizott- mánná és elsősorban a társadalmat kell igény- bevenni arra, hogy gazdasági célokat lehessen szolgálni.«

Ime egy a gyakorlati és a multak tapasztalá- sán épülő s mégis egy sikeresebb jövőbe te- kintő beszéd, amely őszintén tárja fel a hely- zetet. Kár, hogy annak idején a napi sajtó egyszerűen levezércikkelte a miniszter egész beszédét; de még remélhető, hogy a szaksaj- tóban annak sok-sok tételéhez, terveihez hoz- zászólanak, de leginkább kívánatos, hogy az imént citált felköszöntő passzus, vármegyéről- vármegyére, gazdasági egyletből-gazdakörökbe végig szálljon s maradandó nyomokat is hagyjon.

Ime a közigazgatási államosítás hajnalán egy liberális miniszter még ragaszkodik a con- servatív vármegyei gazdasági egyletekhez, ra- gaszkodik a történelmi tradíciók iránti tiszte- letből, ragaszkodik talán azért is, mert neki is gyakorlati életiskolája Gömörben, Borsodban a gazdasági egylet volt. Az első tehát az, hogy a »vármegye urai« elsősorban tradícióból la- pozzanak vissza a multba a gazdasági egyleti annalesekben, ahol olvashatják, hogy csak 20- 25 év előtt is önmaguk, gazdatársaik, a vár- megyei mezőgazdaság közéletének érdekében ál- landó és hazafias munkásság folyt, és amidőn a gazdasági egyletben megérett egy-egy eszme, átplántáltatott a vármegye közgyűlésébe és ha ott is kiállotta a kritikát, s ha az eszme országos volt, csakhamar a parlament elé került. Így ezen eszmékből sokkal jobb törvényeket csi- náltak a multban, mert a vidék egészséges életéből merültek fel, nem úgy, mint manapság. a midőn a törvénytervezetek erőtlen csirái a bürokrácia és bizottságok asztala sterilis zöld posz- tójából kerülnek elő.

Egy jelből arra kell következtetnünk, hogy a Miniszter ur tiz évet szán a gazdasági egye- sületek felújulására, megerősödésére. Első sorban a gazdasági egyesületek ősi törzse, a történelmi osztályok köteleessége a vármegyék- ben, hogy újra foglalják el helyeiket, teljes számban és igaz buzgalommal a zöld asztalok- nál, másodsorban — a miniszter szavait idé- zem — a vármegyei közigazgatás tartsa szent köteleességének, hogy minél hamarabb merül-

Minden gazdaságban nélkülözhetetlenek!!

Európaszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb, a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő

„Eredeti Kalmár-rosták“

Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni

KALMÁR ZS. és TÁRSA Hódmezővásárhely

Különleges termény tisztító gépgyár és vasöntöde.

Vezérképviseelő

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérigazgatója

BUDAPEST, V., Váci-körut 32.

jön bele a vármegyei, járási és falusi köz- és mezőgazdasági tudomány gyakorlati részébe, mert nagy igaza volt Kolozsmegye daliás patriárcha főispánjának; ma a közigazgatás már csak sablon hivatal. — helyenként, talán a nemzetiségi vidéken, még politikai tudomány — de mindenki aláírhatja, hogy miután a nagyközönség, a falu ezrei és milliói közigazgatásilag még a Havasokon is fegyelmezve vannak — ennél a sikernél nem állhat meg a közigazgatás, de át kell alakulnia gazdasági vármegyévé, a közigazgatás súlypontját most már a magán- és közgazdaságra kell áttenni. Hol kell ezt kezdeni? hónapok előtt az országos sajtóban szó volt a jogtanítás reformjával kapcsolatban a közigazgatási pályára való nevelés átalakításáról, fejlesztéséről is. Itt a tizenkettődik óra, hogy a közigazgatási pályára készülő ifju már az egyetemen kapjon tanítást a gyakorlati gazdaságtanból, s a mire kezébe kapja a gyakornoki kinevezést a megyeházán, tétlenek kötelességévé, hogy kint a legszélső periferián, egy alkalmas községi jegyző mellett tanulja meg közigazgatás elemei mellett a falusi gazdasági élet sok ága-bogát; nem tehetek róla, de úgy értem, ez nem derogálhat! Am nyomban be kell állítani az u. n. közigazgatási (jegyzői) tanfolyamokon is a gyakorlati gazdaságtant, mert maholnap sok jegyző is inkább jogász, mint gazda falun!

A felfrissült történelmi osztályoknak és a közgazdaságilag átszervezett vármegyének nyomban közös tevékenységet kell kifejtetni, a gazdasági autonomia, érdekképviselési működést ki kell fejleszteni, ki kell terjesztenie szélesebb gazdasági rétegekre is. Ma már a fejlődött élet rendjén a falukon is nevelődött vagyonosodó földmivesekből, gazdálkodó jegyzőkből, papokból, tanítókból stb. olyan értelmiségi réteg alakult amely igen alkalmas a gazdasági népmilliókat összeragasztani a fejlettebb osztályokkal, s a közigazgatással. Sikeresebb tevékenységre általános hasznosságú működésre csak úgy lehet kilátásunk, ha a vármegyei gazdasági egyleti reneszánszból ki nem felejtjük a falu u. n. »kis urait«, mert ők képviselik az ezreket és milliókat. Ezt ma csak politikai belátásból is meg kell tenni, mert csakhamar jöhet egy-egy ellenőrizhetlen politikai, vagy szociális áramlat, amely a népet olyan nem kívánatos táborba tereli, amelyen már semmiféle régies jogászpólitikus közigazgatás nem fog uralkodhatni. Az állam e téren is már elébe dolgozott a közigazgatásnak, mert pl. a kirendeltségek útján már *gazdakörökbe*, szövetkezetekbe szervezte a falu gazdasági népét, mindegyiknek élén már a kirendeltség iskolájában, s állami tanfolyamain kinevelt falusi értelmiség áll — mindezek szívesen tömörülnek; tüzze ki a *gazdasági vármegye* az új irány zászlóját, s bizalmával a falvak által keretelt legalsóbb, de legszélesebb rétegek felé fordulva, alkossa meg mihamarabb a falusi gazdakörök tömörüléséből a *vármegyei gazdaszövetséget*. Borona.

A lucerna termesztése.

Irta: Gáspár József.

IV.

Vetés.

A lucernát védnövényvel és a nélkül, vagyis magára szokták vetni. Legújában szaklapjainkban sűrűn olvassuk azt a tanácsot, hogy vessük a lucernát védnövény nélkül. 32 évet meghaladó gyakorlatomban nekem mindig jobban sikerült az a lucerna, melyet védnövényvel vettem, ezekre a tapasztalatokra támaszkodva, én a védnövényvel vetés mellett foglalok állást s így természetesen a védnövényvel vetést tudom ajánlani.

Ahol könnyű miveletű a föld, s ami fő gyommentes a talaj a védnövény nélkül — magára — vetett lucerna oly szépen gyarapodhatik, hogy már a vetési évben kétszeri kaszálást ad, de ha pontos számítást teszünk, a kétszeri kaszálás is ritkán ér fel a védnövény és a lucerna egyszeri kaszálása után várható terméssel. Ha azonban gyomosodó természetű a talaj, s hozzá még az időjárás sem kedvez a vetés után, a védnövény nélkül vetett lucerna a vetési évben alig adja meg az egy kaszálást, emellett pedig a gyomok úgy elnyomják, hogy sok helyen emiatt megrikkul a vetés.

Védnövénynek lehet vetni a tavaszi kalászosok közül: a búzát, árpát, zabot, rozsot; az ősziak közül: a búzát, árpát és rozsot, a tavaszi takarmánynövények közül: a kölest, mohart, csalamádét, és zabosbükkynt. Legjobb védnövény: az árpa és a köles; legrosszabb: a zab, csalamádé és zabosbükky, melyeket erős árnyékoló természetük miatt, mindjárt virágzás alkalmával kaszálni kell.

Az őszi kalászosokra a lucernát tavasszal vetjük el kézzel, vagy géppel s utána a talaj természete szerint a kötött talajon fogasolunk, a laza, homokoson pedig hengerezünk, hogy a magnak valamelyes takarót adhasunk.

A tavaszi kalászosok és más védnövényvel vetésre, a lucerna magvát összekeverjük a védnövény magjával s a kettőt együttesen vetjük el. Régebben, hogy a különböző nagyságu magvak természetének megfelelő alátakarást lehessen adni, külön vetették a védnövényt, s külön a lucernát s mindeniket külön-külön takarták alá. Hogy ez kétszeres munkával és a talajnak meglehetősen összetiprásával járt — alig szorul bizonyításra.

A lucernának a védnövényvel keverten vetése újabb keletű, csak néhány éve, hogy alkalmazásban van, de ezalatt a rövid idő alatt is úgy a nedves, mint a száraz időjárásban arravalóságát igen jól bemutatta. Különösebb szerepe azonban akkor van mégis, ha a vetés nem elég nyirkos talajba esett, vagy a vetés után tartós szárazság áll be. A szokottnál valamivel mélyebben esett mag egyenletesebben kel és biztosabban fejlődik, kívül esvén a szárazság hatáskörén.

1905-től 1909-ig, tehát 5 éven által vettem a lucernát egyszer árpával máskor kölessel összekeverve, a vetés a legszigorubb kritikát kiállotta, az egész idő alatt egyetlen egyszer sem mutatkozott valamely folt, vagy jel, melyről azt lehetett volna következtetni, hogy a mag mélyebb alátakarása okozta. Arra azonban kiváló súlyt fektettem mindannyiszor, hogy a kétféle mag egyenletesen kevertessék össze. Ha helyenkint tisztán árpát látunk kikelve, másutt pedig csupán lucerna zöldeket védnövény nélkül, a keverésnél hiba történt.

Mint hogy a védnövény és a lucerna magvának összekeverése oly igen fontos tényező a lucernás beállításánál, azt hiszem nem lesz fölösleges, ha keverésnek azt a módját, melyet a jelzett 5 év alatt alkalmaztam az alábbiakban röviden ismertetem.

Védnövénynek a legtöbbször tavaszi árpát használtam, egy kat. holdra 80 kg-t számítva, amennyiben a szokottnál valamivel ritkábban vettem, nehogy az erős beárnyékolással a védelem tulterjedjen a határon. A lucernából jó magot tételezve fel, — másra különben gondolni sem szabad — kat. holdankint 12 kg-t vettem, tehát esett a kétféle magból összesen 92 kg. egy kat. holdra. Ebben a keverékben a lucerna és a védnövény aránya = 1:6.6-hez, melyet kikerekítve = 1:7-hez vehetünk fel. Rendesen annyit kevertem egy alkalommal össze, amennyi 5 kat. holdra szükséges, tehát 60 kg. lucernát és 4 q. (400 kg.) árpát. A kétféle magot pontosan kimérve, letöltöttem a magtárban egymástól egy lépés távolságra, két kis csomóba. A két csomóhoz a leendő keverék aránya szerint (1:7) állítottam fel a munkásokat — egyet a lucernához, hetet pedig az árpához. A 7 munkás az árpát szembe lapátolta a lucernát lapátoló egy munkással s így minden egy lapát lucernára 7 lapát árpa esett. A két csomóból az összelapátolással egy csomó — garmada — állítottam elő, melyben azonban, ezuttal még csak vastag rétegekben keveredett a lucerna az árpával. A keverék garmadát most már egy sorba állítva, tetszés szerint 2—3 munkást, átforgattattam 2—3-szor, amíg a lucerna és árpa egyenletes elkeveredése megállapítható volt.

Ha kölest (ezzel azonos természetű a mohar) keverünk össze lucernával, minthogy a kettő között sem a mag nagyságára, sem a vetőmag mennyiségére nézve, nagy eltérés nincsen, mind a két garmadához egyenlő számban állítjuk a munkásokat. Ha nincsen kéznél ember, a keverést két, esetleg egy ember is elvégezheti, amidőn a lapátolással lesz pótolva az emberek száma, ha két ember végezi a keverést, akkor az egyik lucerna, a másik pedig a védnövény magvához áll s a szomszédjának minden egy lapát lucernájára a védnövény magvából 7 lapáttal vet; ha pedig csak egy embert adhatunk a keveréshez ez az egy a két csomó közé áll s minden egy lapát lucernára, a védnövény magvából 7 lapáttal vet.

Ha őszi kalászt szántunk védnövénynek, a magot tavasszal vetjük amint a körülmények engedik, kézzel vagy géppel. Erre a célra szokták gyakorlott vetőkéz hiányában, a lucernamagot poronddal, fővénnyel, vagy fűrészporral keverni olyan arányban, hogy a keverék, a buza vetőmag mennyiségét adja. A lucernamagok keverő anyag nélkül, kézzel vetése rövid idő alatt begyakorolható, mely a vető munkásnak jóval kisebb megterhelésével jár, s ennél fogva gyorsabban halad, mint a gabona vetése. A keverő anyaggal vagy anélkül való kézzel vetésnél nagy figyelem fordítandó arra, hogy a „magszéle“ — a bevetett terület határvonala — a vetés után nyomban galyakkal, tengeri tarlóval stb. megjelöltessenek, mert az apró és sötét színű mag, ha egyszer a földre hullott, egyenes állásban többé nem látható meg.

Az őszi kalászosok bevetésére is, ha a terület fekvése megengedi, vegyük elő a vetőgépet, ha azonban szorva vetőgéppel nem rendelkezünk felhasználhatjuk a soros gépet is. Erre a célra a csoroszlyákat leszedjük, mely után a szabadon logó csövekből úgy szoródik

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kőzölök és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Fű és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utóda

fehérnemű, vászon és egyéb nagy raktára

Kolozsvárt, Deák Ferencz-u. 3.

Telefon-szám 567.

Telefon-szám 567.

Matrac, paplan, pokróc, vala minc mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olesó árban található. — Minden fajtájú és nagyságu szalon, ebédli és futószőnyeg, gyapju és csipkefüggönyök.

Amerikai örműködő ablak-rolletták egyedüli főraktár.

el a mag, akár csak a szórva vetőgépből. Akár kézzel, akár géppel végeztük a vetést, mind a két esetben gondoskodni kell az elvetett mag alátakarásáról, melyre ha kötött a talaj a fogast, ha pedig laza, homok, vagy homokos — a hengert használjuk fel, mint azt már előbb is érintettük.

A védőnövényel, vagy az a nélkül elvetett magot, az őszi vagy tavaszi szántásba, fogással vagy tövisboronával takarjuk alá, mely után, mint utolsó munka jön, a hengerzés. minden körülmények között lehet ajánlani, ha pedig trágyázott a föld, akkor meg éppen feltétlenül szükséges lesz.

A lucerna vetése igen fág határok között ingadozik, melyet megkezdhetünk már a legkorábbi vagy zab, vagy árpa vetésével. Még a legkésőbbi vetés is ha kedvez az időjárás adhat egy kaszálást, vagy ha azt nem is, de jól megerősödik a tél beálltáig.

Ápolás.

A lucerna ápolásánál különbséget kell tennünk, a magára és védőnövényel történt vetés között. A magára vetett lucerna, a vetéstől az első kaszálásig ritkán részesül ápolásban. A gyomok ugyan felszoktak verődni között is és pedig rendszeren nagyobb mértékben mint a védőnövényel vetettben, melyek, hogy akadályozzák a fejlődést, ahoz nem férhet kétség; de a gyomlálás mégis elmaradhat, mivel a lucerna kisebb beárnyékolást eltűr, de sőt mint a védőnövényel vetésnél látjuk, még kívánatos is bizonyos mértékig. Annyit azonban mégis meg kell tennünk, nehogy a beárnyékolás, különösen tartosságával tullepje a határt, hogy a kaszálásra nem várjuk be a szokásos időt, míg t. i. a lucerna is kasza alá fejlődik, hanem a mihelyt a gyomok kaszafoghatóságig gyarapodtak, lekaszáljuk. A lucerna ugyan ekkor még nagyon fejletlen, de azért mégsem hat reá a korai kaszálás semmi káros befolyással. Az első kaszálás alkalmával az egy évi gyomok tulnyomó része megsemmisül, az azután felverődő gyomok az évelők csoportjába tartoznak, melyekkel szemben már a lucerna ellensúlyba helyezkedhetik, gyorsabban gyarapodó természeténél fogva hamar, feléjük kerül, ugy, hogy a második kaszálásra már a gyomok tulfejlődése miatt nem kell siettetni az időt.

Annál több ápolást kíván a védőnövényel vetett lucerna s ez is különösen akkor, ha a védőnövényt magtermelésre szántuk. Az ilyen vetéseket ápolás nélkül csak kivételesen lehet termés alá hozni. A leggyakrabban az acat és vadrepe adnak alkalmat gyomlálásra, melyektől esős évjáratokban kétszeri gyomlálással is nehezen tisztíthatók meg.

A gyomlálást acatolóval, vagy szabad kézzel végezzük, de mindig csak akkor, ha már a harmat felszáradt s napközben és bármilyen kis esőre azonnal beszüntetjük.

A védőnövényel vetett lucerna ápolása kiterjed a védőnövény aratására is, mely már közvetlenebbül érinti a lucernát magát, illetve kizárólag annak érdekében történik. A megérett védőnövényt kaszával, vagy géppel közvetlen a föld felett vágjuk le, mint ahogy a rendes kaszálást szoktuk végezni. Az az itt-ott látható szokás, hogy a lucerna iránti kíméletből magas tarlót hagynak, éppen az ellenkező hatást eredményezi. Ha összehasonli-

tást teszünk ugyanis a magosan hagyott és a rövid tarló között szembotúnó különbséget fogunk találni a rövid tartós kaszálás javára; ami természetes is, mivel a magas tarló az aratás, szárítás, kalangyalás, hordás alkalmával annyira össze-vissza lesz taposva, hogy csak huzamosabb idő múlva állítható talpra s akkor is a száron támadt annyi sok törés miatt a táplálkozás folyamata akadályozást szenved.

(Folyt. köv.)

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ **A csigákról.** Nedves, nyirkos, helyeken szeret nagyon tanyázni és ott lelhetjük fel gyakran, az u. n. meztelen csigát (*Limax agrestis*). Ez a kis csiga a szőlősgazdát néha megszokta károsítani, mert leginkább a szőlő-oltványtelepeken tesz kárt. Már csak azért is, mert a szőlőoltvány iskolákat rendszeren mélyen fekvő, nedves helyekre telepítik. Ez a csiga, a merre jár, maga után ezüstszerű nyálkahártyát hagy, miről könnyen felismerhetjük jelenlétét. Kártétele tavasszal szembeütő, mikor a fiatal, zsenge oltvány levelét rágja le, miáltal az oltvány pusztulását idézi elő sok esetben. Védekezhetünk ellene aként, hogy fűrészpont, vagy hamut hintünk az ilyen helyre, hogy annyi nedvet legyen kénytelen — továbbmászás közben — kiválasztani, hogy belepusztuljon. Égett mészport is szoktak hinteni, mely felmarja a testét és elpusztul. Csalétkül fejes salátát lehet kitenni, hogy arra összegyűlve, elpusztítsuk őket. *A kertű csiga* vagy csigabiga az épen ellenkezőleg a száraz, meszes helyeket keresi fel, sűrű bozotokba húzódik, gyakran falra futtatott növényekre, a szőlőre, melyeknek leveleit rágja. Ellene legegyszerűbben szedéssel védekezhetünk. T. B.

+ **Baromfiak a szőlőben.** Igen hasznos lehet a tyúk, gyöngytyúk és pulyka a szőlőben azért, hogy a firkáló-, kendermag-, vöncel lér-, cserebogár, stb. rovarokat felszedi. Ha a mellett még megfelelő takarmányozásban részesítjük és elegendő vízzel és zöldséggel (gyermekláncfű levele) látjuk el őket, a leveleket nem fogják cibálni a szőlőben. Egyes vidékeken ezért ki is telepitik a majorságot olyan formán, hogy ketrecekkel állítanak fel künn a szőlőben, pár napra oda bezárják a tyukot csibéivel egy tyukra 20—30 csibét számítva. Ha helyüket megszokták, megismerték, szabadjára engedik őket és éjjelre mindig ide térnek vissza csibéikkel. A ragadozók távoltartása céljából néha durrogatni kell. Az ilyen baromfitartás mindig jövedelmező lesz. T. B.

+ **Az eredeti vetőmag és utánvetése.** Vetőmag, különösen takarmányrépavetőmag bevásárlásnál a gazdák az olcsó árakra néznek, bárha a tapasztalat bebizonyította, hogy a a legdrágább mag a legolcsóbb. A közönséges rendszeren elvetett takarmányrépa tápereje, czukortartalma kevesebb mint a tenyésztetté. Az eltarthatóság és a hozam tekintetében is az eredeti, tenyésztett mag jobb. Ezért is ajánlatosabb eredeti tenyész magot vásárolni. Az olcsónál a haszon elvész. A számító gazda tehát mindenkor az eredeti répamagot vásárolja

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

Közlemény. A szeszdó törvényre vonatkozó 1908. évi XXVIII. t. c. 88. §-a értelmében a mezőgazdasági és ipari szeszfőzdéktől évente elvont kontingensért nyújtandó kártalanításra csak azon szeszfőzdék, tarthatnak igényt, melyek a szeszfőzdéjükből kikerülő moslékot vagy maguk használják fel, vagy pedig hazai gazdaságoknak adják el.

A-törvény ezen rendelkezése alapján beérkezett jelentések szerint, folyó évi április hó 1.-től június hó 30.-ig terjedő időszakban, az Első temesvári szeszégető és finomító részvénytársulatnál 2000 q., a Gschwindt-féle részvénytársaság budapesti cégnél 1828 q., Hirsch Ödön kolozsvári cégnél 7500 q., Neuman testvérek aradi cégnél 12500 q. és végül Léipziger Vilmos budapesti cégnél 1000 q. szárított szeszmoslók kerül eladásra.

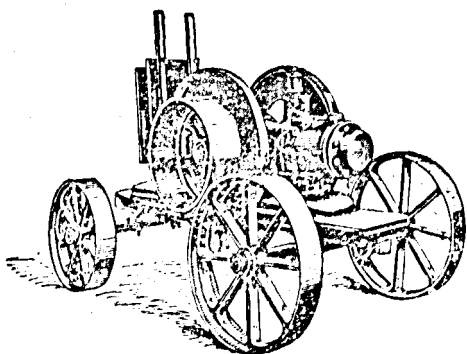
Felhívjuk ezuton is az ország gazdaközöniségét, hogy amennyiben szeszmoslókra szüksége lenne, ennek beszerzése végett forduljon közvetlenül a fentnevezett szeszfőzde vállalkozókhoz.

Jóváhagyott új gazdaköri alapszabályok.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter a következő alapszabályokat látta el bemutatási záradékkal és hagyta jóvá, *A györkeházai gazdák szövetségének* alapszabályait 54207/911. szám alatt. *A győrújárhegyi gazdák szövetségének* alapszabályait 54205/911. szám alatt. *A hunyad-szentgyörgyi gazdák szövetségének* alapszabályait 17605/XII. 2. szám alatt. *A csikjenőfalvi gazdák szövetségének* alapszabályait 54320/011. szám alatt. *A csikmadarasi gazdák szövetségének* alapszabályait 54299/911. szám alatt. *A zilahi gazdakör* alapszabályait 54358/XII. 2. szám alatt. *A nyárádtői gazdakör* alapszabályait 57147/911. szám alatt. *A kisujfalusi gazdakör* alapszabályait 54068/911. szám alatt. *A székelytompai gazdakör* alapszabályait 54148/911. szám alatt. *A técsői gazdakör* alapszabályait 17633/XII. 2. szám alatt. *A egeresi gazdakör* alapszabályait 54409/911. szám alatt.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **A vetések állása,** a földmivelésügyi miniszteriumba május hó 9.-ég beérkezett jelentések alapján. A buza-vetések az utóbbi kedvező időjárás következtében általában jól fejlődtek és erős bokrosodás mellett az eddigi ritkás és gyengébb helyek is nagyon javultak. A javulás azonban az ország nem minden vidékén egyenlő mérvű, mert míg egyes helyeken kitűnően fejlődött, úde zöld színű, sűrű, elég magas és erőteljes őszi buza-vetésekkel látni, addig fontos buzatermelő vidékeken is vannak aránylag gyenge, ritka, foltos és gazos buza-vetések. Ezek a hibák főleg ott mutatkoznak, ahol az őszi egér- és téli fagykároktól sokat szenvedtek s megritkultak a vetések. Ily helyeken néhol ki is kellett szántani az őszi búzát s helyébe tavasziakat vetettek. Az ezáltal előállott károsodások azonban korántsem oly nagyok, hogy a kedvező időjárás hatása alatt lényegesen megjavult vetések jó közepes terméskültségüket megrontsák, annál is inkább, mert az elmaradott buza-vetések még mindenütt fejlődésképesek, s további kedvező időjárás mellett, bizonyára sokat is fognak javulni.

Oberurseli Motorgyár Részvény-Társaság Oberursel

Legbiztosabb hajtóerő a

G N O M

Iroda és raktár: Bécs, VI/1., Gumpendorferstrasse 72/E.

**magánjáró benzín- és
nyersolajmotor.**

5000-nél több motor üzemben. Könnyen kezelhető. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 2579

Az erdélyi vármegyékben az őszi búza az utóbbi kedvezőbb időjárásban sokat javult s szárbá hajt; a tavaszi pedig szépen bokrosodik. Az őszi búzából egér- és fagykárak miatt több helyen kiszántások történtek. Azokon a részeken, hol kellő mennyiségű esőt még nem kapott, gyenge és sárgásszínű a buzavetés.

A rozsvetések általában gyengébbek a buzánál, mert az esőzések beálltával már legtöbb helyen szárbá hajtottak s így kellően nem bokrosodhatván többnyire ritkák maradtak és a később beállott esős időben nagyon elgázósodtak. A mostani kedvező nedves meleg időjárás sokat javított a rozson is, sőt némely vidéken remélik, hogy a késői vetések sárhajtásai is kifejlődnek. Az alföldi részeken a rozsvetések nagyobbára szép magasak a hegyvidéken azonban alacsonyok maradtak. Kalászat az őszi rozs már mindenütt kivetette, sőt a délvidék némely részén virágozni is kezd. Az őszi árpa legtöbb helyen már szárbá hajt, sőt a déli vidéken nemsokára kalászosni fog. Egyes helyeken, különösen a Duna-Tiszaközén és a jobbpartján elég sűrű és jól fejlődött, az ország többi vidékein azonban többnyire ritka és gazos. Az tavaszi árpa az utóbbi esőzések után igen szépen fejlődik s legtöbb helyen jól, sőt kifogástalanul bokrosodik. A legmagasabb hegyi vidékeken csak az utóbbi napokon vetették. Ezek a vetések részben még ki sem keltek, részben most kelnek. A korai vetések általában szép sűrűek és üde zöld színűek. Helyenkint azonban nagyon gazosok s így acatolják őket. Egyes helyeken, főleg Zemplén és Berzsg vármegyékben a drótféreg károsítja a vetéseket. A zabvetések szépen keltek s a beállott kedvező esős, meleg időben jól fejlődnek, bokrosodnak, szép sűrűek és zöldek. A késői vetések részben még csak most kelnek. A kikelt vetésekben egyes helyeken sok a vadrepce és a gaz, melynek kitisztítása sok munkával jár. Elvétele a drótféreg okoz károkat. A repcevetések általában elég jól teleltek át és bár az őszi egérkárak és téli fagyok miatt több helyen kiszántások voltak szükségesek, a folyó évben aránylag elég sok repcevetés maradt meg. Ez a megmaradt vetés az áprilisi száraz, meleg időben korán szárbá indult s a beállott esős időben szépen előrehaladt, javában virágzik, sőt egyes délvidéki helyeken már elvirágzófélben van. Az elvirágzott repcevetések szépen hüvelyesednek s általában jó termést ígérnek. A tengeri vetését részben már bevégezték, részben pedig teljes munkaerővel most végzik. Egyes helyeken az előbbi hűvös, esős napok alatt a kikelt fiatal tengeri kissé megrágták, az idő melegebbre fordultával azonban ezek is kezdik üde zöld színüket visszanyerni. A burgonyát az északi hegyes vidékek kivételével, csaknem mindenütt elültették. A korai ültetések már több helyen kikeltek, de az esős idő alatt nagyon elgázósodtak. Ilyen helyen már kapálásukat is megkezdették. A kerti vetemények, bab és egyéb hüvelyesek ültetését illetve vetését nagyobbára már befejezték s azok részben már szépen ki is keltek, részben most kelnek. Fejlődésükre a mostani nedves meleg időjárás igen kedvező. A saláta és zöld hagyma már a piacra került, a borsó pedig több helyen már oly nagy, hogy a karókra is felkuszott s bimbózni kezd. A káposzta-palánták kiültetését megkezdték s ezek a kedvező nedves időben szépen megerednek. A kölest nagyobbára csak most vetik. Néhol azonban már kelni is kezd. A tatárka alá most készítik a talajt.

A cirok vetése folyik. A tengeri földek végén korán elvetett cirok az utóbbi kedvező időjárás alatt már néhol szépen ki is kelt. A kender és lent nagyobbára még csak most vetik, a korai vetések azonban szépen kikeltek és jól fejlődnek. A dohánypalánták kiültetését megkezdették. A kiültetett palánták nagyobbára szépek, erőteljesek és jól megerednek. A komló hajtásai egézségesek, erősek s már kuszni kezdenek. A cukorrépa és takarmányrépa jól kelt s kedvező időben szépen fejlődik. Első kapálását megkezdették. Helyekint az ormányos bogár és a földibolha károsítja. A mester-

séges takarmányfélék az utóbbi bőséges esőzések következtében szépen zöldülnek. Az őszi egérkárak miatt sok lucernát és lóherét ki kellett ugyan szántani, a meghagyott részek azonban dusan kihajtottak s az eddig látszott foltok is szépen benőttek. A takarmányrozst és lucernát zöld takarmányozás céljából vágni kezdik. A zabos bükköny és csalamádé jól kikeltek. A réti fű növése az április kedvezőtlen hűvös, majd száraz időjárásában nehezen és későn indult meg, az utóbbi esős és melegebb napok azonban már pótolták a mulasztást. Folyók mentén és lapályos részeken a réti fű több helyen viz alatt állott s beiszapolódott. A legelők fűnövése csak a beállott esős és melegebb idő alatt lett kielégítő s csak azótanyujt elegendő táplálékot a kijáró jószágnak. A szőlők szépen kihajtottak s már legtöbb helyen fűrtök is bőven látszanak. Első permetezést megkezdették s helyenkint már másodizben kapálnak. Az utóbbi napokon járt jégesők a szőlőkben csak kisebb mérvű károkat okoztak. A gyümölcsfák a most virágzó alma- és dió kivételével, szépen sőt dusan elvirágoztak. Az áprilisi fagyok helyenként légtérben csak a kajszinbarack és mandulafák terméskilátását rontották meg. A késői gyümölcsfák ez idő szerint még bő termést ígérnek. Hernyó a folyó évben kevés helyen volt, annál inkább panaszokoznak azonban a cserebogarak miatt.

— **A Magyar Gazdaszövetség Kecskeméti nagygyűlése.** A Magyar Gazdaszövetség folyó évi országos nagygyűlését június hónap 21-én (szerdán) délelőtt 10 órakor Kecskeméten a Katona-József sétányon fogja megtartani Darányi Ignác elnöklésével. A nagygyűlés napirendjei 1. Elnöki megnyitó 2. Földbérlet szövetkezetek. Előadó: Károlyi Mihály gróf 3. Birtokpolitika. Telepítési parcellázás. Előadó: Bernát István, 5. Kecskemét város mezőgazdasági politikája. Előadó: Kada Elek. A nagygyűlés után, délután 1 órakor társaslakoma lesz. Egy teríték ára borral együtt 2 korona. A társasbédre jelentkezni lehet június 6-ig a Magyar Gazdaszövetségnél (Budapest IX. Üllői-ut 25). Kedvezményes vasuti jegyváltásra szolgáló igazolásokat úgy az államvasutakra, mint a déli, kassa-oderbergi vasutakra minden résztvevőnek készséggel küld a szövetség, ha részvételi szándékát június 6-ig bejelenti s a bejelentéshez az igazolás vasuti illetéke fejében minden drb. igazolásért 20 fillért csatol bélyegeken. Budapestről a nagygyűlés napján, reggel 7 óra 10 perckor külön vonat indul a nyugati pályaudvarról Kecskemétre. Akiknek Kecskeméten éjjeli szállásra van szükségük s látni akarják a hajnali órákban lezajló világhírű barackvásárt, jelentkezzenek legkésőbb június 6-ig a »Kecskeméti nagygyűlés rendező-bizottságánál Kecskeméten levelező lap utján.

— **Uj mintaszőlőtelep.** A Kolozsvári Gazdasági Egylet az állam, a város és a helybeli pénzügyek segélyével ujan szerzett Magyarutcai telken, igen szép és csinos mintaszőlőtelepet létesített. Az új mintaszőlőtelepen amelyet, most adott át a város végleg az egyesületnek, megtalálhatók a Kolozsvár és vidékén jól beérő és bőtermő csemege és borszőlő-fajták. A telep létesítésével az a célja az egyletnek, hogy a helybeli hostáti gazdák onnan szerzhessék be majd fajtatisztán a céljaiknak leginkább megfelelő bor- és csemegezőlő fajtákat és a kolozsvári piacnak -- hova nagyobbbrészt az Alföldről szállítják a csemegezőlőt -- állandó szállítói lehessenek nemcsak veteményfélékben, hanem a csemegezőlőben is. Az átadásnál a város képviselőjében Nemes Ferenc városi tanácsos, Könczey Imre és Somodi István voltak jelen. az egylet részéről dr. Török István e. alelnök, Káln György e. titkár és még számos tag.

— **Tudósítások a szőlők állásáról.** A szőlők állásáról és a terméskilátásokról különböző hírek látnak napvilágot. A kereskedelem természetesen igyekszik nagyokat sőt vérmesnek feltüntetni a várható termést, pedig köztudomásu dolog, hogy az országban igen sok

szőlő rosszul telelt és a tavaszi időjárás sem volt rájuk kedvező. A szőlészeti és borászati felügyelők jelentései, a szőlők állapotáról és a terméskilátásokról, az erdélyi részeken a következőképen hangzanak:

Nagyenyedi kerület. (Alsó-Fehér, Hunyad és Szeben vármegye.) A szőlő szemei most kezdenek hajtani, vakszem kevés van. Mult évi bor csak Alsó-Fehér vármegyében van eladó.

Dicsőszentmártoni kerület. (Kisküküllő és Nagyküküllő vármegye.) A szőlők most kezdenek hajtani, de nagyon egyenetlenül. A szemek 15—25%-a megvakult. Középtermésre van kilátás. Bor ára, 48—60 K. hl-ként. Borkészlet még sok községben található.

Marosvásárhelyi kerület. (Maros-Torda, Torda Aranyos, Kolozs, Szolnok-Doboka és Beszterce-Naszód vármegye.) A tavaszi munkák befejeződtek. A szőlő szépen fakad Borkészlet csekély. Ára 60—70 K. hl-ként.

A szilágysomlyói kerületben (Szilágysomlyó vármegye.) Április 18-án az idő telmelegedvén, azota a szőlő jól fejlődik. Középtermésre van kilátás. Multévi bortermés jó része még eladatlan. Ujbor ára 40—50 K, óbor ára 50—60 K. hektóliterenként.

A ménési kerületben. (Arad megye) Április 15 óta beállott meleg idő következtében a szőlők szépen kezdenek hajtani. A csapok és a szálvesszők elegendő fűrtöt mutatnak. Középes termés várható. Uj fehérbor ára 40—50 K, uj sillerbor ára 36—40 K, uj vörösbör ára 80—90 K, ó fehérbor ára 55—60 K, ó sillerbor ára 40—44 K, ó vörösbör ára 90—100 K. hl-ként. Készlet csekély.

— **Népnevelés, italmérés.** Közismert, hogy népünk, különösen egyes vidékeken a műveltség terén nagyon hátra van maradva. Nem lesz érdektelen, ha egybe vetjük az iskolák számát a kocsmák számával. Hazánkban 252 lélekre esik egy italmérés, míg 1008 lakosra csak egy iskola. 1908. évben volt 26,547 elemi iskola, ezzel szemben ugyanazon évben 66,220 helyen mérték a legtöbbször erkölcsi és anyagi romlást okozó pálinkát, tehát aránylag több mint négyszer akkora az italmérések száma. Pedig ebben a számban még nincs benne az a sok zugkocsmá, hol engedély nélkül mérik az italt. Mindenesetre megszívlelendő kis statisztika. Az italmérési engedélyek számát redukálni kéne úgy, hogy ne haladja túl az iskolák számát. Az államot a több italmérési engedély bevonásából származó kárában kárpótolná az az erkölcsi siker, mely fakadna annak nyomán. A falusi népnek és fiatalágnak a kocsmázás és tivornyázástól való távoltartására a papok, tanítók és a falu-intelligensebb elemei vannak hivatva, kik erkölcsösebb mullatozásra és szorakozásra vezethetik a népet dalárdák, olvasótermek, vagy vasárnapi iskolák létesítésével. Nagy részben szolgálják ezen célt a gazdakörök is, mint a kolozsmegyei nagypetrii gazdakör példája mutatja, hol a fiatalságot, céltudatos vezetéssel már sikerült a kocsmázástól nagy részben elvonni.

— **Tenyészállatdíjazások.** Az Aradmegyei Gazdasági Egyesület a földmívelésügyi miniszterium anyagi támogatásával a német gazdák magyarországi tanulmányi kirándulásával kapcsolatosan május hónap 23-án (délután) Németperegten tenyészítő- és tenyészszarvasmarhakiállítás rendez. Ugyancsak ilyen kiállítást rendez az egyesület június 11. én Erdőhegyen és június 18-án Marosborsán. A díjazásokon kizárólag aradmegyei tenyésztők vehetnek részt. Pénzdíjakat csakis kigazdák kapnak. A nagybirtokosok okleveleket nyerhetnek.

— **A szőlősgazdák közgyűlése.** A »Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete« most tartotta meg évi rendező közgyűlését a Köztelek nagytermében. A földmívelésügyi kormányt Lónyay Ferenc min. tanácsos képviselte Zselénszky Róbert gróf elfoglalva az elnöki széket, hosszabb beszédet mondott, melyben a szőlészeti és borászati összes időszerű kérdéseit felölelte. Köszönettel adózik Darányi Ignác miniszter-

ségének, mely egy jó bortörvénnyel vitte előbbre a magyar szőlészet ügyét s ezzel kapcsolatban elismeréssel emlékezik meg Serényi Béla gróf képviselőházi beszédéről, melyben azt is kifejtette, hogy a törvényt a maga egészében szigorúan szándékozik végrehajtani, Konyakhamisítási törvényt, már régen követelt szóló; kérését megismételi. A szőlőmunkáshiányt felémlítve, helyesli azt is, hogy Serényi földművelésügyi miniszter képviselőházi beszédében rosszalta a fekete földön telepített szőlőknek keletkezését és óva intett a kellőleg nem indokolt, tulorhamos homokszőlőtelepítéstől is. Szerencsét kíván a földművelésügyi kormány borközraktárlétesítési akciójához. A szőlőmoly ellen a hohánylug biztos óvszer. Ez meglehetősen drága és sok esetben nem is kapható kellő mennyiségben. Felhívja a földművelésügyi kormány figyelmét a sürgősen elintézendő kérdésre. Üdvözlí a miniszter képviselőjét és a tagok lelkes éljenzése közben a közgyűlést megnyitja. A közgyűlés formáságainak elintézése után Lónyay Ferenc dr. min. tanácsos hálás köszönetet mond azon elismerő szavakért, amelyekkel Zselénsky gróf a földművelésügyi miniszter szőlészeti és borászati programját méltatta. A miniszter üdvözlét átadva, a szőlősgazdák támogatását kéri a jövőre is. Czeiner Nándor indítványára az igazgató-választmányba Koppély Géza, a számvizsgáló-bizottságba pedig Eörssy Ferencet, Krenedits Ödönt, Solyóm Albertet, Szilárd Gyulát és Teleki Andort választották meg. Drucker Jenő kir. tanácsos, igazgató bemutatja az igazgató-választmány jelentését az 1910. évi működésről, számvizsgáló-bizottság jelentését az 1910. évi zárszámadásokról és a vagyonmérlegekről. Az 1911. évi költségelölírányzat megállapítása után elhatározták, hogy az alapszabályok módosítására 30 napon belül rendkívüli közgyűlést hívnak össze. Molnár István dr. irásában indítványt nyújtott be, egy borászati középiskola ügyében. Az indítványhoz Koritsánszky János, Hammersberg Jenő, Koppély Géza és Drucker Jenő, szolottak hozzá. Az indítványt elvben elfogadták azzal, hogy egyelőre sürgős felterjesztést intéznek a földművelésügyi miniszterhez, hogy a gazdasági közoktatási tanácsban a szőlősgazdák is résztvegyenek. Végül jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak Zselénsky Róbert grófnak, az egyesületi ügyek buzgó és önzetlen istápolásáért.

A likörgyárosok és gyümölcslepárolók országos egyesülete most tartotta évi rendes közgyűlését. Az évi jelentés szerint az egyesület az elmúlt évben nagy tevékenységet fejtett ki, s a szakma érdekében folytatott sokoldalú munkásságának főbb mozzanatai a következők. Per útján töröltette az egyesület a *chartreuse* szövedjegyét, mely most szabadjegygyé nyilvánítva, mindenki által használható. Kérelmezte a likörgyártás szabályozását. Szakvéleményt adott a pézgyüminiszteriumnak a községyi gyümölcspálinka főzdek felállítása ügyében. Kellőképpen volt képviselve a kereskedelmi miniszteriumban tartott azon anketén, melyek eredményeképpen a zárt palackok őr-tartalmának kötelező megjelölését előíró rendelet életbeléptetése egyelőre ez év végéig felfüggesztetett. Eljárt a pénzügyminiszteriumban azon körrendelet megjelenése után, mely a gyümölcsszeszfözöket eltiltotta volna az álszesz bevásárlásától. A közgyűlés tudomásul vette a meglegét. Megadta az igazgatóságnak a felmentést. Hozzájárult az 1911. évi költségelölírány-zathoz s újból megválasztotta az egyesület tisztikarát.

A gyáriparosok Kissármáson. A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének néhány tagja lerándult Kissármásra, hogy a helyszínen tanulmányozzák: melyek azok az iparágak, a melyek alapítását a földgázkutak Marosvásárhelyen és környékén lehetővé teszik. A pénzügyminiszterium részéről kissármási Mály Sándor miniszteri tanácsos, a kereskedelmi miniszterium részéről Edvi Illés Aladár osztálytanácsos és Mály Ferenc műszaki tanácsos vettek részt a kirándulásban. Az erdélyrészi képviselők

közül Sándor János nyugalmazott államtitkár, Dobiecsky Sándor országgyűlési képviselő, Kemény Ákos báró főispán, Lázár István gróf nyugalmazott főispán, és Bély Kálmán gróf csatlakoztak a lerándulókhöz, továbbá Pfeiffer Ignác és Forbáth Imre műegyetemi tanárok. A gyáriparosok által a helyszínen folytatott tárgyalások és tanulmányok alapján több oly vegyi és üvegyipari gyártelep letelepülésére van kilátás, melyek már a közel jövőben megvalósíthatók volnának.

A budapesti virágkiállítás elmarad. Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület megkérte az Iparművészeti Múzeum igazgatóságát, hogy a múzeum földszinti nagy kiállítási csarnokát május közepétől engedje át virágkiállítás céljaira. Mint sajnálattal értesülünk, a kiállításnak mégis el kell maradnia, mert a jelentkezők közben a kiállítás anyagát, a gyönyörű virágokat eladták. A fővárosi kertészek üzlete az utóbbi hetekben nagyon fellendült, a Virágos Budapest mozgalma annyira intezív lett, hogy a kertészek minden virágkészlete elfogyott és így a kiállítás elmaradt. A kiállítást valószínűleg ősszel fogják megtartani.

Fagyos szentek. Szervác, Pongrács, Bonifácra az idén nem illett a fagyos szentek elnevezés, mert ugyancsak nagy 26—27%-os melegeket hoztak. Hálával adózunk azonban nekik mert meghozták az oly nagyon szükségelt, jó meleg tavaszi esőt, mely azonban bővebb is lehetett volna. Hátra van még e hóban Orbán napja, mely ezek után talán nem fogja megrontani a gazdáknak és szőlőbirtokosoknak eddig termés kilátásaikat.

Az állati betegségek országos összegezése, a földművelésügyi miniszteriumba e hó 14.-ig beérkezett jelentések alapján.

A betegség nemé	Összesen		A mult heti állapothoz képest			
	község	üdvár	több		kevesebb	
			község	üdvár	község	üdvár
Lépfene	175	181	30	31	—	—
Veszettség	231	239	1	3	—	—
Takonykór	55	61	—	—	3	4
Ragadós száj- és körömfájás	1195	4390	—	—	143	131
Juhhimlő	21	33	—	—	6	15
Iva szervi hólyagos kiütés	59	13	—	2	2	—
Rühkór	345	705	12	17	—	—
Bivalyvész	4	4	3	3	—	—
Sertésorbánc	101	160	14	20	—	—
Sertésvész	265	601	16	42	—	—

A világ kukoricatermése. Egy hivatalos romániai kimutatás szerint a tizennyolc leginkább figyelemreméltó kukoricát exportáló ország 1910-ben összesen: 204 millió tonna kukoricát termelt. Ebből az összegből egyedül az Észak-Amerikai Egyesült Államokra 79,4 millió tonna, Magyarországra 4,77 millió, Romániára 2,8 millió tonna esik. A többi kiviteli ország nagyobb részt csak kisebb mennyiséggel szerepel.

Olcsó gyümölesszállító kosár. A hegyvidéki kosárfonó szövetezeket és telepek a mult évben mintegy 120,000 darab gyümölesszállító kosarat készítettek. A kosarakat rendkívül olcsó áron most értékesítik. Rendelés a magyar királyi földművelésügyi miniszterium hegyvidéki kirendeltségének címére (Munkács) küldendő.

A MAGYAR JELZÁLOG HITELBANK

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE
(Jokai-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő
H Á Z A K R A
15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET nyújt.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
bizalmi férfiai adnak véleményyt.

A KÉPVISELŐSÉG elfogad TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

2001

A LEGNAGYOBB ÁLLAMI ÉS ELSŐ DIJAKKAL KITÜNTETVE

Bogyay Gyula tájkertészete

tájkertész és kertépítő

BUDAPEST

Telefon 25—33. Kerttechnikai iroda: Telefon 25—33

2278

VII., Gizella-ut 15.

(Lakás: Stefánia-ut 1. szám.)

2585 I.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

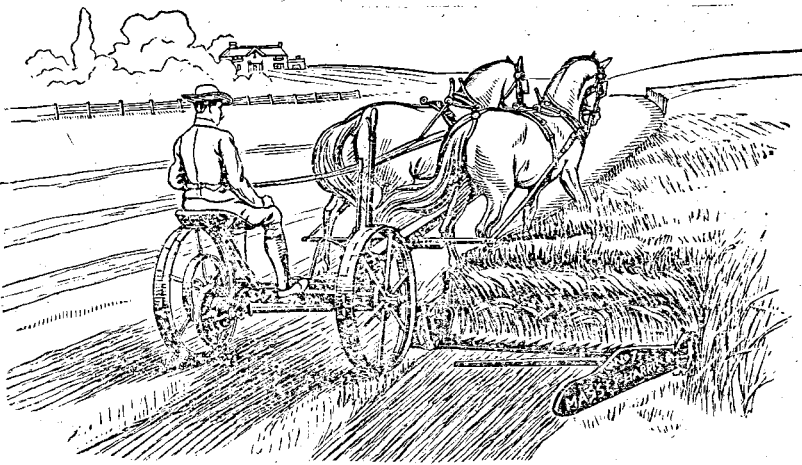
TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA

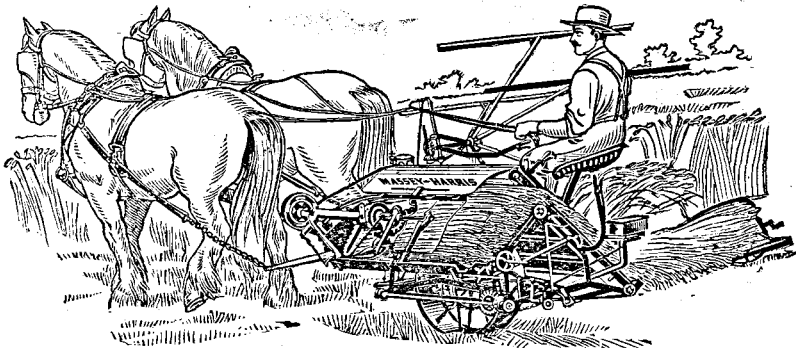

MASSEY-HARRIS C^o R. T.

2521

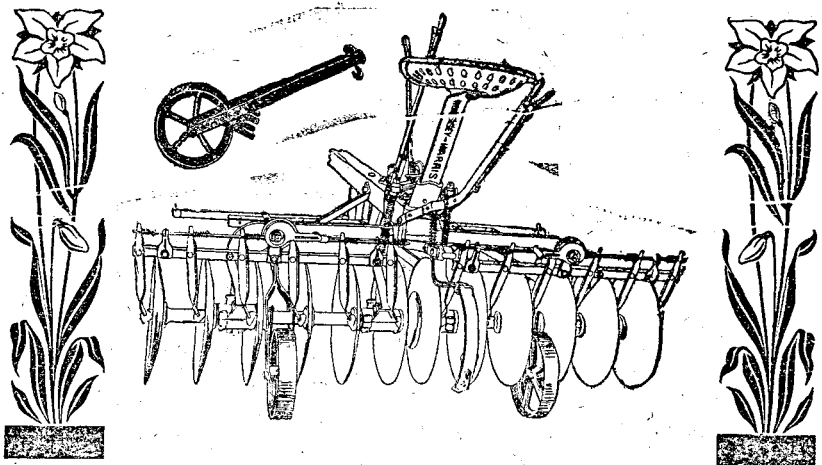

A világ legjobb gyártmányai!

fűkaszázó aratógép és föld-
:: mívelő eszközök gyára ::

TORONTO, ÉSZAK-
AMERIKA,

Árjegyzéket kívánatra ingyen küld

Massey-Harris C^o R. T. Budapest, V., Alkotmány-utca 23.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet”-től

10-50 éves lejáratu

olcsó ingatlan jelzálog-kölcsönöket, szerzek konvertálok más intézeti terheket, rendbeszedem egyúttal az elhanyagolt telekkönyvi birtok és teherállapotot, kagyors és költséget kimélt eljárással.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet”-től adó- és egyéb levonásmentes, óvadékképes, különösen katonai óvadéku alkalmas, a főzsdéken is jegyzett 50 év alatt kisorsolandó

4 1/2 %-ot tisztán jövedelmező zálogleveleket. A szelvények költségmentesen az intézetnél Nagyszebenben és a „Kolozsvári Kereskedelm. Banknál” kifizettetnek 2018

A legmegbízhatóbban közvetítem: magán- és bérházak, birtokok és bérletek, erdők, bányák és ezek termékeiük adás-vételi ügyleteit.

Telefon: 859. sz.

Erdélyi erdő-, faanyag- és bányaugynökség GOMBOS BENŐ Kolozsvár, Ferenc József-ut 7. A „Nagyszebeni Földhitelintézet” kizárólagos ügynöksége.

Szőlőkötöző-fonál

jobb és olcsóbb mint a raffia.

ZSÁK és PONYVA

a legjobb minőségben és legjutányosabban a

Fischer-féle

zsák és ponyvagyárban Budapest Nádor-utca 31-33 sz. szereshető be. A Fischer-féle szat. impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak 10-12 évig. A 28 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagyár az ország legjelentékenyebb uradalmainak és vízszenteladójának szállítója. Pontos, szolid kiszolgálás. **Ponyvakölcsönző Intézet.** Tessék ajánlatot kérni!

2260

Szivattyúk és Mérlegek

különleges gyár
Garvenswerke,
Wien, II., Handelsquai No. 130.
Miniaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

ERDÉLYI BANK

és TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.

Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 32

Kisbirtokosok jelzálogosztálya kölcsönöket nyújt kisbirtokosoknak betáblázás mellett a mindenkori pénzviszonyokhoz mért legelőnyösebb kamatozás mellett.

Már meglevő magas kamatlábu kölcsönöket olcsóbb kamatlábu kölcsönre konvertál.

Jelzálogosztálya törlesztéses kölcsönöket nyújt nagyobb földbirtokokra 10-50 évig terjedő időtartamra a kamatot is magában foglaló előnyös annuitás mellett.

Megkeresésekre rövid idő alatt felvilágosítással szolgál

2017

Az igazgatóság.

KOLOZSVÁRI

TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS HITELBANK R.-T.

Alaptőkéje 1.200.000 korona teljesen befizetve: Tartaléktőkéje és egyéb alapjai 654.650 K 68 fillér. Betétek könyvecskékre és folyószámlákra 10.626.313 K 35 fill.

Irodák:

Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. szám. (Saját házában.)

Üzleti órák reggel fél 9-től déli fél 2 óráig.

Áruraktári osztály a pályaudvar mellett | Baross-tér 3. szám. Zálogház Király-utca 3. szám.

Értékpapírokat vesz és elad, valamint ezek eladását közvetíti idegen számlára, mindig a legelőnyösebb feltételek mellett.

Utalványokzt állít ki külföldi piacokra a napi árfolyamon. Árukra előleget ad készpénzben, ha azok áruraktárába be vannak tárolva.

Áruk betérolását, kezelését és eladását elvállalja előnyös feltételek mellett. a Máv. kolozsvári állomása mellett levő Áruraktárában és azokat szakszertűen kezelteti.

Betéteket elfogad könyvecskékre vagy folyószámlára előnyös feltételek mellett és azokat rendszerint felmondás nélkül fizeti vissza. Jelzálogkölcsönöket készpénzben ad

Ház- és földbirtokra

10-60 évig terjedő időtartamra a legelőnyösebb kamat és tőketerlesztési hányad mellett.

Jelzálogkölcsönöket konvertál igen előnyös feltételek mellett és minden ilyen ügyletet a lehető leggyorsabban bonyolít le. Leszámitól váltókat a legmérésékeltebb kamat mellett.

Folyószámlai hiteleket nyújt akár jelzálog, akár értékpapír fedezett mellett. Szelvényeket bevált, ugyszintén sorsolt értékeket is.

VEGYEN! * * * * * VEGYEN

Magyar Jelzáloghitelbank konvencionális sorsjegyet, melyek mindegyikét kihúzzák a törlesztési húzások és a nyereményhúzásokon az a sorsjegy is tovább játszik, melyre előzőleg egy vagy több nyeremény már esett. E sorsjegyek 70 éven át játszanak és kaucióképpen is lehetők. Legnagyobb főnyeremény

EGY MILLIÓ KORONA.

Húzások: minden év febrár 25-én, április 25-én, június 25-én, augusztus 25-én, október 25-én és december 27-én.

Részletre:

egy darab 16 havi részletfizetésnél havi 10- korona	
18	9-
21	8-
24	7-
29	6-

vagy letétre 30- K foglaló lefizetése után legelőnyösebb kamatra. A nyitványok azonnal a vevőt illetik.

Kapható a

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részv.-Társ.-nál

Mátyás király-tér 7. szám alatt.

2014

Uj és egyszer használt zsákok, ponyvák, kötélárúk, amerikai manillazsineg kölcsön és eladás kartellen kívül.

2578

NAGEL ADOLF BUDAPEST, V., Arany János-u. 10. Táviratcim Nagela. :: Telefon 35 —92.

KLINGER HENRIK

Gyártelepek: Első magyar vitorlavászon-, len- és jutaárugyár Pozsonyban. Házi ipar-vállalat Liptószentmiklóson. Székely szövőgyár és házi ipar-vállalat Sepsiszentgyörgyön.

Raktár:

Budapest, V., Szabadság-tér II. sz.

Ajánlja készítményeit, u. m.

lisztes, korpa- és gabona-ZSÁKOKAT

lenből, kenderből és jutából, varrással vagy varrás nélkül. Továbbá **vizmentes ponyvákat** gépekre és kazlakra, **nyers szekér- és reprozeponyvákat, nyers- és ruggantázott kender tömlőket**, vízvedreket, vizmentes lótakarókat, vászon-sátrakat, esőköpenyeket, stb.

Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

2580

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68.

Által a legjótányosabb árak mellett ajánlatot tesz

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakaszalozók, Járgány-cséplőgépek, lóhuro-cséplők, usztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes acél-akék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. sz.

Alakult 1900. Alakult 1900.

Biztosítási alap

Alapítványok a kormány hozzájárulásával . . . 1.981.360 — F.
Tartalékok 2.401.687 53

Összesen: 4.383.047 53

1901. évi fölösleg . . . . . 90.349.—
1902 . . . . . 59.782.26
1903. „ 109.331.73

1904.	„	72.438 23 K
1905.	„	61.730 60 „
1906.	„	89.243 65 „
1907.	„	41.877 32 „
1908.	„	81.088 76 „
1909.	„	106.589 64 „
1910.	„	120.164 38 „

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módzatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartaléka helyezettett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2—2½%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adták fel biztosításukat 5% engedményben részesültek. Az 1907. 1908. 1909. valamint 1910. évi üzletfeleslegből pedig tartalékainkat gyarapítottuk, úgy hogy 1910. év végén a tartalékok 2.401.687,53 koronára rugnak.

2008

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül, vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

2008

Az igazgatóság.

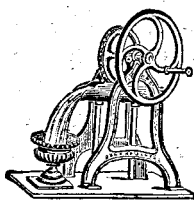
OMEGA-LANCKUT

a világ legjobb, legbiztosabb és legolcsóbb kutszivattyúja, reudkívül sok vizet ad, kis gyermek kezelheti, soha be nem fagy, soha nem romlik, mindenki felszerelheti és karban tarthatja. Árlap ingyen és bérmentve.

2581 Községi jegyzők honoráltatnak.

BÁRDOS és BRACHFELD

BUDAPEST, VI., Gyár-utca 5/6 sz.

Uradalmi számadások

átvizsgálását elvállalja e téren nagy gyakorlattal bíró

szakember.

Cim a kiadóhivatalban:

Legmodernebbül berendezett gyári intézetünk

40 év óta áll a legelső helyen

az összes présgyárak között és

2586

a legjobb hírnévnek örvend.

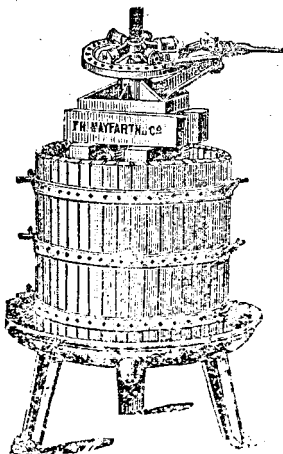
Kérjen különleges képes-árjegyzéket (309 sz.) a bor és gyümölcs présekről, teljes szüretelési berendezésekről, u. m. viznyomású prés, gyümölcs és szőlő-malmok, szőlőzuzok és bogozók stb.

Több mint 680 éremmel és első díjjal kitüntetve.

PH. MAYFARTH & Co.

Wien, II., Taborstrasse 71.

Képviselek kerestetnek. — Képviselek kerestetnek.

2582

Levél cim:

Nagy Dénes, földbirtokos
Torda-Aranyosmegye, TORDA.

Papp Kálmán

szőlőbirtokosnál SOMOGYOM, (K.-Küküllőm). 350 hl. tisztán kezelt saját termésű hegyi, asztali és csemege bor az 1907—1910. évekből hektoliterenkint 30—100 kor.-ig sylváni, leányka, som és rizling fajtákban

2587

eladó.